

REMISSVAR

2019-06-20

Ju2019/01733/L1

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
Ju.registrator@regeringskansliet.se

Ds 2019:6 Promemoria Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag.

Småföretagarnas Riksförbund har blivit inbjudna att som remissinstans lämna synpunkter på promemorian Lägre kapitalkrav för privata aktiebolag och lämnar här förbundets synpunkter kring promemorians förslag.

Regeringskansliets promemoria avspeglar tyvärr en bristfällig attityd till företagande, vilket avspeglas i upprepade hänvisningar till att företags aktiekapital skulle kunna utgöra *hinder för oseriöst och ogenomtänkt företagande och bidrar även till att försvåra ekonomisk brottslighet*. Även att *aktiekapitalets funktion som spärr mot ogenomtänkt och oseriöst företagande upprepas gång på gång* utan någon förklaring till vad som avses. Utredningens utgångspunkt är därmed minst sagt märklig. I och med att förslaget handlar om att ytterligare förenkla nyföretagande av mikroföretag så är skydd för borgenärer inte någon aspekt av betydelse. Talar vi om ett aktiekapital på nivån 25 000 – 50 000 kr så är detta knappast nog som grundfinansiering av någon verksamhet utan aktiekapitalets enda roll här är att utgöra en del av den formalia som krävs för att bilda ett företag.

Det viktigaste måste väl ändå vara att företagande är grunden för landets välbefinnande och utveckling? Lite undanskymt framkommer dock att *Allmänt sett är aktieägarna tillsammans med personerna i bolagets ledning bäst skickade att avgöra hur verksamheten i det enskilda bolaget ska bedrivas för att uppnå god lönsamhet och tillväxt*, vilket borde vara utgångspunkten och därmed överordnas annat.

För den som drivit företag måste det vara uppenbart att aktiekapitalets storlek inte innebär tillräckligt skydd för borgenärer. Det vanligaste är att kreditgivare kräver både företags-inteckning och personlig borgen. Därmed faller argumentet *Ett grundläggande drag hos aktiebolaget är att aktieägarna inte ansvarar personligen för bolagets skulder*. Att det dessutom finns företrädaransvar, med två olika tolkningar i Skatteförordningen och Aktiebolagslagen, innebär att man fortfarande har ett stort personligt ansvar för bolagets åtaganden.

Konstaterandet att sänkning av lägsta aktiekapital till just 25 000 kr skulle ha *betydelse för möjligheten att upprätthålla en hög sysselsättning i glesbygden* saknar argumentation och motivering. Är det bara en floskel eller finns det någon form av belägg för detta?

Att *Aktiekapitalets funktion som spärr mot ogenomtänkt och oseriöst företagande är troligen av större betydelse* visar på en attityd till företagandet som är direkt kontraproduktivt för Sverige. Den

som inbillar sig att kriminella avsikter vid användande av aktiebolag skulle hindras av aktiekapitalets storlek är mer än lovligt naiv. Att hantera kriminell verksamhet måste hanteras av avsedda myndigheter och inte drabba hela kollektivet av företag. Det är lika absurt som att alla som genomför söndagspromenader skulle drabbas av restriktioner med fotboja för att enstaka gående skulle ha potential att råna någon.

PM:ets jämförelser med andra länder i Europa är bra, men det är lite symptomatiskt att inga av dessa insikter avspeglas i förslaget eller analyserna. Sverige kan inte ständigt utmärka sig genom att skapa krångligare och svårare förhållanden för företagande. Det skulle vara fint om vi tog täten inom något område när det gäller företagandets villkor.

Att sänka lägsta nivån på aktiekapital är ett steg i riktning mot att man som företagare ska få avgöra själv hur mycket redan skattade pengar man vill och kan låsa i aktiekapital. Ifall man har 50 000 kr och ska starta ett aktiebolag kan man idag "bara" använda 25 000 kr till marknadsföring, kundbesök, betalning av avgifter till stat och kommun, inköp av affärsnödvändiga saker m.m. innan kontrollbalansräkning måste upprättas. Sänks lägsta nivå på aktiekapital till de föreslagna 25 000 kr så får jag 12 500 kr ytterligare av mina redan intjänade och skattade pengar att använda vid företagsstarten, vilket ju är vällovligt men inte något avgörande steg för ett ökat företagande i landet.

I PM:et framgår att man har insikten om att *Ungefär 3,5 miljoner människor är sysselsatta i det privata näringslivet. Av dem arbetar de flesta i små och medelstora företag*, men saknar förslag till hur denna grupp ska få rimliga villkor att verka under.

Aktiebolagslagen kan mycket väl synas vara *förhållandevis modern och välutvecklad*, men är egentligen anpassad till de större aktiebolagen. PM:et konstaterar att mindre än 0,2 % av aktiebolagen är publika. Det skulle vara värdefullt att anpassa lagstiftningen till de flesta, d.v.s. de mindre fåmansaktiebolagen. För bolag med bara en ägare är aktiebolag, med sina omfattande regelverk, illa fungerande och borde kunna ersättas med en ny form – enpersonsbolag med en ägare och adekvata och enklare regler. PM:et konstaterar ju också att *En klar majoritet av alla företag är enmansföretag i den meningen att de inte har någon anställd*.

Småföretagarnas Riksförbund har sedan länge formulerat förslag om enpersonsbolag och andra förenklningar för mikroföretag, dessa finns listade i förbundets näringspolitiska program. Förslagen innehåller referenser till en pågående utveckling inom EU-området, såsom direktivförslaget om enpersonsbolag, "Societas Unius Personae", och det för mer än 10 år sedan publicerade EU Small Business Act.

Några exempel på vad som kan göras: En förenkling skulle vara att mikroföretag enligt EU:s definition inte behövde ha ett obligatorium med årsredovisning till Bolagsverket eftersom det i de flesta fall är samma uppgifter som används i företagets deklaration. För att öka möjligheten för tillräckligt god extern kompetens i företagsstyrelser borde regeln tas bort om att styrelsearvoden beskattas som inkomst av tjänst.

Frågan om behov av översyn av tvångslikvideringsreglerna lyfts upp, men den borde då också kunna kompletteras med hur det ska bli enklare och billigare att på frivillig väg kunna likvidera ett företag.

Även frågan hur man på ett billigare sätt ska kunna minska aktiekapitalet så att den som initialt satsat redan intjänade och skattade pengar i företaget kan få tillbaka dessa utan för mycket kostnader.

Avslutningsvis konstaterar vi att det bråddjup som finns mellan småföretagsamheten och samhällets institutioner består. Det är i och för sig bra att offentliga organ önskar genomföra förändringar som främjar nyföretagandet men detta sker tyvärr på ett verklighetsfrånvänt sätt. Som vi i många andra sammanhang påpekat så är det helt andra saker som kan leda till verklig förändring. Det gäller sådant som regelkrångel, skatteregler, uppgiftslämnande och mycket annat.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och näringspolitiskt ansvarig styrelseledamot Erik Sjölander varit föredragande.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande, Småföretagarnas Riksförbund